

vtorek, četrtak in sobota
izhaja in velja v Mari-
boru brez pošiljanja na
dom za vse leto s gl. — k.
za pol leta . . . 4 . . . —
za četrt leta . . . 2 . . . —

Po pošti:

Za vse leto 10 gl. — k.
za pol leta . . . 5 . . . —
za četrt leta . . . 2 . . . 60

Vrednisto in opravišče
je na stolnem trgu (Dom-
platu) hiš. št. 179.

SLOVENSKI NAROD

Oznaniła:
Za navadno dvestopno
vrsto se plačuje
6 kr., če se nalijne štirikrat,
5 kr., če se tiska štirikrat,
4 kr., če se tiska štirikrat
veče pismenke se plaču-
je po prostoru.

Za vsak tisek je plačat-
kolek (štempelj) za 30 k.

Kopirski se ne vračajo-
lopiši naj se blagovoljno
frankujejo.

Št. 146.

V Mariboru 14. decembra 1869.

Tečaj II.

Federalizem.

ktelega dr. Fischhof zagovarja in kterelega potrebo v Avstriji dokazuje poudarja „decentralizacijo v upravi in postavodajih“, hočemo v naslednjem po njegovih mislih na kratko posneti.

On izhaja iz Švajce, kjer se vsak kanton sam vlada, in so državljani srečni, med tem ko v centralističnih državah oko ministrovo ne vidi in ne spozna, kaj se godi na poslednjem konci, torej ne more pravladati. V Švajci, ki je federalistično uravnana, živé narodnosti bratovsko med seboj, ker vsaka ima svoje pravice. Ko bi Švajca dobila centralistično vlado, kakor je zdaj v Avstriji, zbude se takoj narodnostni in politični boji, ostri, kakor pri nas. Vsak narod mora pravico imeti, sam svojo osodo določiti. Če drug narod po svoji večini o njem določuje, gos poduje nad njim. V državi, kjer je več narodnosti skup, je razloček med absolutizmom in centralističnim ustavnim vladanjem samo ta, da se gospodar spremeni; prej je ena oseba, potem en narod gospodar. V novi eri je nemški narod tirán. Ta tiranija je tem bolj občutljiva, ker tlačitelj ne ume in ne vidi, ka tlači, a tlačeneč čuti in strmi.

„Manjšina se mora večini udati tako kličejo nekteri“ — pravi Fischhof — vselej narodni upornosti nasproti. Ali, če se že v nimar pusti, da Nemci nemajo v Avstriji večine, mora se razloček pomisliti, kije med političnimi in narodnimi manjšinami.

V političnem življenji strank nasprotja niso čisto brez zvezi. Skranjna levica in skrajna desnica sta zadnja obročiča ene verige, ki sta zvezana s srednjimi obročiči posredovalnih strank. Vsaka stranka lahko dobiva pomoč in naraščanje iz vrstá nasprotnikov, in manjšina večerajšna, je lahko jutri večina. Političen razpor ne brani narodne edinstvi, ako tréite druga v drugo, tresejo se javne oblasti, ne pa državna eksistencija.

Narodne stranke pak si ostro in brez vezi nasroti stoje. V Avstriji na primer ni nobene posredovalne stranke med Nemci in Čehi. Ne taali ona misel, ne ta ali ona korist, temuč vse narodno bitje loči te stranke na dvoje. Manjšina ne more upati, da se bode s tem pomnožila, ka pristopijo nekteri udje večine k njej; brez upanja gleda v prihodnost in išče posilnega pota iz zadreg, ako ustavnega ne najde. Vsak strankin boj razveže naroden srd, vsaka parlamentarna borba je lahko razkačeno zaletanje v sovražnika. In država, ki s centralizacijo priliko za taka sovražna dotikanja brez potrebe množi, postane torišče narodnostnih strasti, bojišče obupno borečih se narodnih eksistenc. Tako postane centralizacija grob edinstva, in grob življenja državi.“

In zopet kaže dr. F. v Švajco, kjer trije narodje bratovsko edino žive, ker nobeden ne sega v hišno pravico družega, temuč vsak narod živi pod postavami, ki si jih je v lastnem jeziku sam naredil. Ako je bila centralizacija nekđaj kulturna, postala je zdaj zavornica kulturi. To naj bi premislili tisti, ki hrupno nemško kulturo pridigovajo, pa sovraštvo sejejo med narode.

O postavodajstvu govoreč, pravi F., da si morajo narodi v lastnem jeziku vse postave dajati. Veseliti nas mora v tem oddelku izrek Nemca F.:

„Narodje se ne bore zoper centralizem iz slepe strasti do opozicije, ne iz sovraštva do Nemcev, temuč goni jih najmočnejši človeški in ljudski nagon: ohraniti samega sebe. Centralizacija pomeni (za avstrijske Slované) smrt, ne hitro, posilno, temuč smrt, ki se počasi prilazuje, smrt iz uboštva. Ako je postavodajja podoba tujega narodnega duha, če impulzi političnega dela prihajajo iz tujega, mora narod hirati in umreti.“

Jezikovo vprašanje se dotika najbolj občutljive strani narodne zavesti, ker je v zvezi z interesi življenja narodov. Jezik je kakbr najgloblji njen preiskovalec Wilhelm Humbold pravi „organ misli, po jeziku se še le rodi mišljenje“. Narodni jezik iz kakega oblastja duševne delavnosti izriniti, pravi se to, kar ljudstvu narod organ mišljenja pohabiti. Postavodajja pak je eno najvažnejih oblastij zmožnosti narodnega mišljenja. V postavodajji, kakor v literaturi in umetnosti se razvija narodov duh. V javnem življenji še le dobi svojo možato zrelost. Kakor v lepoznavski literaturi dobi jezik duhovitost in krasoto, tako v postavodajji dobí čistost, moč in značaj. Jezik narodni iz više postavodajje izriniti se pravi izgnati narod iz najplodnejega polja duševne delavnosti.“

Tistim, ki se bojé, da bi bilo mnogo neprijetnosti in težav, ko bi v Avstriji vsak narod sebi in v svojem jeziku postave dajal, pravi Fischhof: „Kdor hoče velikim nevarnostim uteči, ne sme se malih sitnosti bati.“

Prehajaje na šole, najvažnejši del političnega samoupravlja, kaže Fischhof, v kako cvetočem stanji so šole v federativni Švajci in v federativnih državah, kjer ne sije nobena modrost centralne vlade, kakor do zdaj v Avstriji. Ko se je vse iz Dunaja ukazovalo in merilo z enim merilom, ko je en narod vsem narodom diktiral postave, po kterih bi se morali razvijati. Narodnosti posebno varujejo ljudske šole. Na ugovor, da Slované niso kulturni narod, odgovarja F. kažoč na Rusijo in Srbijo, kjer narodna omika veselo napreduje na slovanski podlogi, ki je še le v zadnjem času storjena bila. Ravno tako točno pobija skrb centralistov, da bi narodne šole ne odgojale dobrih avstrijskih, temuč le česke, slovenske itd. rodoljube. Dober česki, slo-

venski rodoljub bode tudi dober Avstrijec, ako bo videl da mu je le v Avstriji mogoče biti dober domoljub.

Fischhof zagovarja tudi narodne srednje šole in narodna vseučilišča. Državni zbor mora postavodajja za srednje šole in vseučilišča deželnim zborom prepustiti. Italija ni bila edina ko so njegova vseučilišča cvela, Nemčija ima 19 vseučilišč, ki niso vzrasle iz centralne postavodaje. Švajca, kjer so posamezni kantoni delali, ima na 400.000 prebivalcev eno visoko šolo, Avstrija na 5 milijonov prebivalcev eno vseučilišče. „Pustimo narode, naj, brez naše vrvi okoli vrata, hodijo svoj pot. Nemški uk ni rastlina, ki raste le v stekleni hiši pod rokami ministrov. Korenine ima globoko v tleh skušnje. Nemška kultura v Avstriji nima večih sovražnikov, kakor so tisti Nemci, ki jo silijo drugim.“

Ruska.

Zanimljivo je za nas Slované, kako med Nemci strah pred Rusi vedno bolj raste. In ker se veliki in mali bojé slovanskega severnega velikana, delajo v svoji onemogli srditosti Hamletu enako: po starobabje bevkaajo od daleč nadenj in prizadevajo si počrniti ga, kolikor se da. Nič dobrega na njem ne pusté veljati, kajti Slovan je in — Slovan bo morda podedoval prihodnost. Vzroka dovolj, da tudi nam Slovincem, Čehom itd. vsakovrstne grehe nadevljejo in, med tem ko se z ginljivim človečanstvom potegujejo za pravico kacega umazanega juda, kteremu je kdo daleč tam v Rumuniji na palec stopil, nam prirojenih pravic ne privoščijo, samo za to ne, ker imamo po rojstvu nesrečo in napako, da smo po krvi in rodu — bratje z Rusi. In da bi pač vso nemško-kulturno (!) nalogo izpolnil, prišepa zdaj pa zdaj tudi ljubljanski „Tagblatt“, Slovence, med kterimi se je ukvartil, podučiti o grozovitostih velikih, ktere je videla samo fantazija kakega poljskega fevdalnega duhovnika ali v Parizu obubožanega zlahtiča.

Vendar zmerom legati ne morejo, kakor ne morejo tajiti, da ruska država v kulturi in moči raste v isti meri, kakor, žalibog, druge države s svojo nespametno politiko zastajajo. En tak dopis, ki ima istinito podlogo, so prinesli po baje dobro podučeni nemški „Pos. Ztg.“ nemški časopisi, ter ga podajemo tudi mi svojim bralcem, da-si pripoveduje večidel že znane razmere „Narodno-ruska stranka — se pravi tam — ktera ima že več let javno mnenje za seboj, in celo mogočen vpliv na rusko notranjo politiko, si zdaj bolj nego kedaj prizadeva vladno krmilo vse carevine v roke dobiti. Ta stranka je zatorej za-se pridobila careviča naslednika in ga v svojem duhu obdeluje, upajoč, da se bo dal popolnoma za njen političen sistem pridobiti. Najveljavniši možje, ki za ta namen delajo, in ki imajo popolno zaupanje careviča naslednika, so: vojni minister Miljutin, minister notranjega Timašev, minister državnih posestev Zielenoj in več družih. Upljiv teh mož je že pri careviču nasledniku tako velik, da ta v skrivnem kabinetu carjevem naravnost podpira in zagovarja stvar narodno-ruske stranke. Da se bo prihodnji vladar carevine varoval, javno kot glava kake stranke pokazati se, ni treba omenjati; istina pa je, da je carevič naslednik v najoži zvezi z narodno-rusko stranko in njenimi prizadevanji. Nameni te stranke so baje na znotraj, uničenje poljske in nemške narodnosti ter katoliške in protestantske vere (?) na zunaj carevine pa uresničenje pauslavističnih utopij (?). Kot edina oblast v Evropi, ki more z Rusijo zvezati se in jej pomagati, se imenuje Francosko . . . Ako carevič naslednik kmalu prestol zasede, bito utegnilo za Evropo tako osodepolno biti, kakor uenitev vladarja in sisteme na Francoskem.“

Tako se glasi ta dopis v nemške liste. Da je carevič naslednik prijazen slovanoljubni stranki, to je znano že dolgo ravno takó, kakor je znano, da je eden najbolj omikanih in duhovitih evropskih princev. Drugo pa: da narodno ruska stranka posebno na katolicizem preži, je prazna laž. Politika te stranke je narodna, ne cerkvena. Dokazali smo že v našem listu, kako smešno hinavsko se ravno oni za brambovce katoličanstva na Poljskem ponujajo in štulijo, ki bi pri nas domá radi jutri „poslednjega farja za čreva poslednjega vladarja obesili.“ Da, tu gre proti Slovanstvu in zoper to jim je vsako orožje dobro. Po doslednosti se ne vpraša.

Dopisi.

Iz Novega mesta, 12. dec. [Izv. dop.] 10. in 11. tega meseca so se vršile pri nas volitve za mestni odbor, pri kterih so narodnjaki sijajno zmagali. Nasprotna stranka je veliko agitirala pa malo opravila; v I. razredu jej je bilo vendar komaj mogoče svoje kandidate stlačiti, pa še tu samo zato, ker volijo izvezmi malo število velikih posestnikov, samó uradniki.

Omenjam samo ob kratkem različnih agitacij samo za to, da pokažejo naše Nemce (?) v pravi podobi. Dva veljavna moža stojita pred mestno hišo, kar se jima pridruži gosp. Gr., ki je, dasiravno dobro nemško ne umeje, znan za največjega sovražnika slovanske stvari, ter ju posmehovaje se, vpraša: Ali bosta tudi ona volila neumne slovanske osle? Ko ga zavrneta, začne pa meni nič tebi nič zabavljati. Mi bi pa svetovali temu gospodu, naj se gre prej nemščine izučiti, ako se že hoče na vsak način nemškutarja delati.

Od strani volilne komisije se je opazilo, da je zoper narodne, ker ni hotela sprejemati od volilcev listkov na katerih so bili kandidati zapisani, ampak zahtevala, da se morajo iz glave naštet, pa po vrsti. Kako je težko staremu človeku naučiti se 12 imen po vrsti na pamet, znano je vsacemu, ali komisiji to ni bilo mar, ker jej je šlo le slovenske volilce mučiti.

Sploh pa našim Prusom ni veliko ležeče za blagor mesta, kar se je posebno lepo pokazalo pri tej priliki. Narodna stranka je namreč v prvem razredu kandidirala tudi nekega zemijemerca in poštenega Nemca, ali ti gospodje so ga odstranili, ker, — no, ker ve kaj je narodna enakopravnost. Toraj zato jim je samo zagrizen nemškiutar dober, nikakor pa pošten Nemecek ako je še taka kapaciteta.

Kako bi se potreboval gosp. Lajnmilar v mestnem odboru, vidi se že iz tega, ker ni vse, kar se tiče ulic in cest v najboljšem redu in bi njegov svet v teh zadevah veliko koristil; kaj pa potrebujemo namesto njega voljenega okresnega sodnika Čubra, pokazalo se je že od pred, da je namreč peto kolo pri vozu. — Pa saj na tem že ni toliko ležeče; da imamo le večino zagotovljeno. Narodnjakov je namreč voljenih 12, nemškiutarjev 3, ti 3 so pa taki, ki niso nevtralni, ne pristranski. Upanje imamo od odbora, da bo storil veliko važnega za mesto.

Akt prave nemškiutarske kulture se je zgodil nedavno v neki tukajšnji nemškiutarski krčmi. Sedelo je namreč v krčmi nekaj slovenskih mladeničev, ki so se, kakor se samo po sebi umeje, pogovarjali po slovensko. Krčmar to slišavši, stopi k njim ter jim reče tele pomenite besede: „V mojej hiši se govori samo po nemški in njen kranjsko, nikakor pa ni pripuščeno po slovensko govoriti!“

Iz Trsta, 10. dec. [Izv. dop.] Tukajšnji poluuraadni nemški časopis „Triester Ztg.“ prinaša članek o dalmatinskem uporu. V tem članku pravi, da naša vlada nima z Bokelji opraviti zaradi bramborvske postave in slabih uradnikov, temuč vzrok je: panslavizem! Poznamo ta vik, in poznamo tega hudiča, ki ga Slovanom sovražni listi zmerom na steno malajo. Pregovor pravi: „če hudiča na steno malaš, res pride.“ Naj bi ga torej ne klical, dokler ga ni videti in ga tudi v resnici ni. Gorjé vam pa, če boste tako dolgo vpili, da boste na zadnje si sami krivi če pride — panslavizem! Mi smo do zdaj Slovenci, Jugoslovanci in cesarstvu zvesti. Ali kader nas boste povsod zasramovali, nič pravice nam dali, kader bomo videli, da ste našo smrt na zastavo zapisali: potlej bomo — Slovanje in bomo rekli: pomagaj kar more! Pa zdaj upamo, da bode pravica zmagala.

Kar se tiče Bokeljev, rekel sem že venem prejšnjih dopisov, da sem živel kot vojak dolgo časa med njimi, in da sem jih kot cesarstvu zvesté poznal. „Tr. Ztg.“ in mazač govori kot slepec o barvah.

V sredo 8. t. m. je imelo tukajšnje društvo „Progresso“ s svojim znanim prvosednikom lahomom Hermetom občni zbor. Povod temu zboru je rimski koncil, zoper katerega se je tu govorilo.

Iz Prage, 11. dec. [Izv. dop.] Pogum Slovenci! Naj se obrne kakor se hoče, bodite delavni in Slovanje bodite. Pri nas sicer upamo, da se bode za nas avstrijske Slovane dobro obrnilo. Zdaj je čas za to in vsi narodni možje tu pravijo, da zdaj je vaga za nas Slovane vzdignila se, in vzdignila bi se bila popolnoma, ko bi tudi naši slovenski možje bili kaj na to vago vrgli. Naš slovenski narod je s tem strašno krivo storil, da ni imel energičnih mož, ki bi bili pomagali vreči zdanje velikonemško ministerstvo. Žalibog so ga naši Svetci in Tomani še podpirali, in imajo tu ime „slovenskih mamelukov.“ Naši slovenski „zreli“ možje ne umejo slovanške prihodnosti. S svojim oprezovanjem in s svojo „zmernostjo“ igrajo s slovensko bodočnostjo, ki ima biti ali nemška ali slovenska. Slovenci kot reveži sami záse, se držati ne moremo. To isto še Čehi priznajo za sebe. Nas Slovence bo nemški moleh požrl, če se v pravem času ne glasimo pred svetom. Torej zedinjeno Slovenijo! Avstrija nam mora pravična biti, in mora biti pravična Čehom, če hoče obstati. Tukaj narodni politiki nimajo nobenega strahu. Pravijo: naj se reči razvijajo počasi, mi pa bomo hitro svojo dolžnost storili in tirjali vse, ne zmerno in malo, temuč največ.

Fischof ima prav, če pravi da so Čehi najboljši Avstrijci. Zedinjenje z njimi je lahko, ako bi Nemci svobodomiselní bili kakor je F. Za to so njegovo knjigo radostno sprejeli, da — si njegove tirjatve nikakor ne gredó tako daleč kakor česka deklaracija. Najlepši čas je da se pobogajo zdaj. In tudi zadnji čas je. Čehi upajo, da pride poravnaje. Pa bojé se ne, če ga tudi ne bo, če bo tudi zmagala tista stranka, ki hoče Slovane kontumacirati in nekdaž za doto k veliki Nemčiji seboj vleči. Da se ne bojé, kažejo članki, ki jih zdaj v „Pokroku“ in „Narodnih Listih“ nahajate pod naslovom: „Vzhodne zadeve in Slovanstvo iz ruskega stališča.“ V teh člankih je jasno povedano, skozi ktera vrata bodo Čehi narodni smrti ubežali, ako bi jim od Nemcev žugala.

Politični razgled.

Kolikor bolj v Avstriji čas za federalizem zori, tem bolj kričé strogi ustavoverci, da pomenja federalizem razpad in konec Avstrije. „Warren's Wochenschrift“ kliče tem pravoslavnim ustavodržcem: dokažite, da ne moremo s federalisti živeti, prej vam ne verujemo. Umeknite se novemu ministerstvu, tacemu, kteremu precej od kraja ne morejo slovenski narodi nezaupnice dati. Ne fevdalci, ne klerikalci, ne birokrati, temuč zmerni avtonomisti naj stopijo v ministerstvo. Isti časopis pričakuje, da bodo zdanji ministri, kader odstopijo ravnali Šmerlingu enako, ki je kot dober Avstrijec podpiral dualizem, ko je sprevidel, da z njegovo sistemo ni nič.

Na Dunaji se je 10. t. m. odprl državni zbor, tiho in žalostno. V zbornici poslancev so navadno obljubo storili novovoljeni poslanci. Ogovor

časnega prvosednika, najstarejšega poslanca dr. Kiemana, je brez veljave. V gosposki zbornici pak je znani grof Auersperg parolo dal: varovati ustavo! — Prav za prav se odpre državni zbor še le v ponedeljek 13. t. m. ko bode cesar sam govoril prestolni govor.

Čehi nameravajo poslati Fischhofu zaupnico. — Časopis „Svoboda“ nasvetuje, naj se ustanovi društvo, ki bode podpiralo tiste narodnjake, ki so zaradi političnega delovanja ob kruh prišli.

V Dalmacijo gre general Rodić na mesto odstavljenega — generala Wagnerja. „N. fr. Pr.“ si da zaradi tega iz Zadra telegrafovati, da ta „osodepolni“ korak Wagnerjev obžalujejo dalmatinski ustavoverci (t. j. tista pest Lahov) „veselé se pa puntarski Bokelji in prijatelji Rusov.“ — Res štrášno!

V Italiji kralj zastonj išče ministrov, kakor v Španiji kralja iščejo. Že več ko 40 ljudem je ponujal prazne sedeže, pa nobeden ni hotel česti prevzeti.

V Rimu je pri prvi seji koncila papež ogovoril škofo in rekel, ka se veseli, da so škofo tako v obilnem številu prišli. Prišli so ljudem kazat božji pot in s papežem sodit o napačni človeški vednosti. To ni bilo nikdar bolj potrebno, nego zdaj ker je zarota brezbožnosti po svetu zelo razširjena in se skriva pod svobodnostnimi prizadevanji. Pa se ni ničesa bati; „cerkev je močnejša kakor nebesa.“ Škofo naj delajo z njim, da bodo imeli kloštri mir, cerkev red in duhovenstvo disciplino. —

V Neapolji se je bilo zbralo nekoliko svobodomiselnecv raznih narodov, ki so hoteli demonstrirati proti rimskemu koncilu. Piše se pa zdaj, da je ta „protikoncil“ od italijanske vlade razpuščen, ker je klical: „Smrt francoskemu cesarju! Živela republikanska Francoska!“

V zbornici španskih kortesov je general Prim preklicaval govorico, ki njega dolži, da se hoče kraljevega stola polastiti. Obljubil je Španjcem kmalu kralja, in sicer vojvoda iz Genuve.

Pruski kralj je dobil ruski red sv. Jurja, kar je znamenje, da osebne prijateljske razmere med petrograjskim in berlinskim dvorom branijo vsako naravno razvezo med severnima vladama.

Francoska vlada je svojemu poročniku v Parizu naročila, papežu odsvetovati na koncilu skleniti nezmotljivost njegova. Ravno to je storila Pruska. —

Razne stvari.

* (Mariborska čitalnica) ima 19. decembra t. l. občni zbor, pri katerem bo naj prej denarničar položil polletni račun, po tem pa pridejo na vrsto nasveti posameznih udov. K slednjemu bode volitev odbora čitalničnega. Po občnem zboru bode tombola. Pričakuje se, da se bode občnega zbora prav mnogo udov vdeležilo, k kteremu vljudno vabi

Odbor.

* (Iz Idrije) se nam poroča, da so ta teden volili mestni odbor. Voljenih je polovica — uradnikov. Iz tretjega reda se je vdeležilo izmed 359 volilcev — celih 6 volitev! Te data govoré samé, ni treba komentara. Potrjuje se nam, da je g. Lipold svoj mandat kot deželni poslanec položil.

* (Iz Gradca) se piše v staro „Presse“, da pride protest slovenograških c. kr. uradnikov zoper zedinjenje Slovencev resp. zoper ločitev slovenskih Stajercv od nemškega gospodarstva, celó pred državni zbor. Ob tej priliki bode menda vendar oglašil se tudi kateri slovenskih državnih poslancev.

* (Na koroškem) je videti, da se slovenstvo začjenja gibati. Nemški časniki zlasti koroški so začeli ropotati o narodnih agitacijah. Nek listić „Süddeutsche Post“ imenovan, se posebno buduje na g. Poznika, prvosednika novega političnega društva „Trdnjava.“ Kričanje od te strani je le pohvala za dotičnega.

* (Ogerski Srbi) dobodo nov političen časopis. Izdajal ga bo znani Srb Subotič. Program tega lista, ki se zove „Narod“ in izhaja v Novem Sadu, je liberalen in naroden.

* (Dr. Lovro Vogrin †). V saboto 11. t. m. je tu v Mariboru umrl obče spoštovan stolni prošt lavantinske škofje dr. Vogrin, v 61. letu svoje starosti, po kratki bolezni. Umrl je bil dober slovenski domoljub in je dejánsko podpiral vse narodne zavode, naprave in prizadetja. Priporočamo ga hvaležnemu spominu vseh njegovih znancev in slov. naroda.

* (Obsojen) je pri končni obravnavi v Ljubljani znan narodnjak Friderik Drenik, zaradi razžaljenja cesarja na tri mesece ječe. Obravnava je bila skrivna, kakor je pri enacih praviadah navada. Kdo je pričal tega „Tgl.“ ne pové.

* (Minister Giskra) si je, kakor „Vaterland“ poroča, pridržal stol c. k. namestništva Stajerske. — Spodnji Stajerci bi pač tacega in tega c. k. namestnika ne mogli veseli biti.

* (V Belgradu) je 12. t. m. srbska vlada ustanovila na spomin 39letne samostojnosti Srbske vseučilišče z vsemi fakultetami.

* (Od službe odstavljen) je tirolski profesor in poslanec Morigl, in sicer zaradi nekega pisma, v kterem spodbuja privržence svoje (ultramontanske) stranke k delu.

* (En Slovenec med upornimi Dalmatinci). Tržask list piše 2. dec. iz Kotora: Včeraj je prišel nek vojak (lovec) iz vjetništva upornikov, prvi vojak, ki mu niso nič žalega storili, ker je Slovenec in se je lahko z njimi pogovoril. Ta je pravil, da je glavna moč upornikov pri Han-u. Upornikom gre dobro, ker imajo dovolj živeža; tudi so mu vedli povedati, da jih bo zmerom dovolj števila, ker dobivajo pomoč. Hoteli so ga kot trobarja (hornista) obdržati, ker pa ni znal trobiti, izpustili so ga, spremili do rizanjskih višin, dali mu ene dve klofuti okoli ušes pa — eno

pismo na generala Auersperga. — Graška „Tagespost“ pa hoče še vedeti, da je ta lovec iz Ptuj doma, da so uporniki od njega želeli podučiti se kak pomen imajo signali vojaške trobente in kako se z novimi puškami na iglo strelja. Rekli so mu, da za to mrtve in ranjene mrcvarjajo, da bi vojake ostrušili in se masčevali nad njimi, ker so jim hiše požgali, žene in deklice jim morili.

* (Le Slovincem n.č.) Tukajšnjemu nemškemu listu Fischefova knjiga dopade, ker bi v Avstriji mir naredila. Ali eno hibe ima. Ko bi se namreč te misli uresničile, bi se gotovo Slovenci na Štajerskem s časom ločili od Nemcev. Ker pa Slovenci to žele — zato Fishhofovi nasveti ne veljajo nič. To je stara nemškutarska logika. Mir bi ti politični filistri radi imeli, ali ta „mir“ naj bi plačali le mi s tem, da jim svojo glavo pod noge položimo.

* (Nek Sloveno-Bistričan) se v „Mbg. Ztg.“ poganja za pravico, da se smeje njegovi bistriški tovariši — blamirati. Ker polemizira s „Sl. N.“, mu povemo v tolažbo, da mu „Slov. N.“ te pravice ne bo kratil.

* (Ljubljanski „Sokol“). Program prvega letošnjega Sokolovskega večera 11. dan t. m. v čitalnični gostilnici je: 1. Pozdrav (govor). 2. Moški zbor. 3. Samospev. 4. „Dobrodejno olje“ namestu „Brencljina“, kateri je od Sokola zletel gosp. Alšovcu v žep. 5. Peterospev. 6. Črnogorec (deklamacija). 7. Couplet. 8. Četverospev. 9. Zbor. Mej vsako številko vojaška godba. Začetek ob 1/8. uri zvečer. Ravnatelj: Avgust Vrtnik.

* (Nesrečen tat.) Iz slovenske bistriške okolice se v „Dan.“ piše: Predvčerajšno noč so ukradli v Črešnovici kmetu lepo kravo. Tat jo pelje časek po železnici, da bi je više gori po varni stezi na makolsko stran zavil. Jug je tako strašno hlidel, da ni bilo moč slišati vlaka iz Maribora drdrajočega. Hipom železnica ponočnega „špekulanta“ doide, ga trdo objame in zdrobi. Po dnevi najdejo merliča, spoznajo pa v njem nekega že od davno glasovitega tatú, sodnijam dobro znanega. Bil je pajdaš tistega tolovaja, katerega je bila pred dvema letoma neka vincarska deklina v Makolah vstrelila. Govedo je prišlo celo, zdravo nazaj domú.

* (Kmetijski učitelj g. Fr. Povše) v Gorici je imel v ponedeljek, 6. t. m., svoj prvi govor o „mlekarstvu in sirarstvu.“ Razlaganje je bilo prav zanimivo. Poslušavstvo je bilo skor več del gospojско; žeteli pa bi bilo, da bi prišlo v prihodnje več kmetov, ker taki govori so prav za prav zanje.

* (Iz kotorskih Bok) se piše v „Dom.“ V saboto, 27. nov. ob. 9. uri, je bila pri tukajšnji sodnji končna obravnava s popom Tonovičem iz Ostroge pri Budvi. Jaz sem tudi en hip nazoč bil. Ta župnik spodnje

Majne je obtožen velikega izdajstva. Ker ga pa nagla sodba ni mogla obsoditi, — bode izročen redni sodbi v Zadru. Da je bila obravnava v laškem jeziku, akoravno pop tega jezika ni razumel — to ni nič novega, pa žalostno. Ko ga je predsednik vprašal: „Si razumel?“ „Ne“, odgovori pop Tonovič. Na to mu je predsednik na kratko obsodbo prestavil v slovanski jezik in — končana je bila obravnava! Tonoviča, ne več mladega moža, lepe visoke postave, prevzeli so žandarji in nazaj v ječo odpeljali. — Tukaj je v vseh uradnih laški jezik edini uradni, pa ni na enega tukajšnjega prebivalca nisem naletel, da bi ne govoril po slovanski. Tudi županstvo (magistrat uraduje le po laški. Edeñ assessore tukajšnje županije, se ve hud Lah me je včeraj, v nedeljo, tako razrazil — da nisem še v cerkev iti mogel. Jaz sem se, namreč, v mestno hišo podal, da bi nekaj porajtal. Tega Lahona lepo naprosim, naj bi mi za odratani denar pobotnico napravil. Ta spaka mi srdito odgovori: „Io non sono il vostro scrivante.“ (Jaz nisem vaš pisar.) Da takega odgovora nisem mirno poslušal — razume se samo. Med drugim sem mu tudi to zarezal: „Če z mano tako govorite, kako pa z ubogimi kmeti ravirate! Pač Bog pomagaj revnim Morlakom!“ Ko sem se pri gospod županu čez tako obnašanje pritožil — mi reče, da tisti gosp. ni pri čisti pameti. — Vidite tedaj, tudi norci vladajo ubogo tukajšnje ljudstvo. —

Telegram „Slov. Narodu.“

Iz Celja, 13. decembra.

V tiskovni pravdi „Slov. Naroda“, zarad kaljenja javnega miru po §. 65., je vrednik A. Tomšič **nekrivega** spoznan. Porotnikom je bilo stavljenih 21 vprašanj. Na vsa vprašanja so porotniki enoglasno odgovorili: nekriv. Prvomestnik porotnikov je bil profesor Orešek. Zagovornika g. dr. Razlaga juridično razviti govor je bil izvrsten. Toženec, zagovornik in državni pravnik so govorili slovenski, sodnijske pak nemško in slovensko.

Dunajska borza od 3. decembra.

Enotni drž. dolg v bankovcih 59 fl. 20 kr. Kreditne akcije 253 fl. 75 kr.
5% metalike z obresti v maji in nov. — fl. — London 122 fl. 20 kr.
Enotni drž. dolg v srebru 68 fl. 75 kr. Srebro 122 fl. 50 kr.
1860 drž. posojilo 93 fl. — kr. Čekini 5 fl. 83 kr.
Akcije narod. banke 702 fl. — kr.

Slovenskemu narodu!

Življenje človeško je v roko dano toliko nevarnostim in toliko naključjem, da bodi prva skrb vsacemu posamezniku a tem več vsacemu gospodarju na take neogibne dogodbe o pravem času pomisliti. Posebno če oboli rodovinska glava, ktera je svoje hranila, mnogokrat na tisoče rodovin pade v siromaštvo. Tu ne zadostuje sama ščedljivost (šparavnost), kajti osoda ne dovoli vselej potrebnega časa, da bi se nabral večji denarni znesek. Boizen in smrt čisto često razpere najkrasnejše namere, a to časi tako naglo in tako nenadoma, da zapuščene sirote v največjem uboštvo niti ne morejo med boleznijo narastlih stroškov plačati niti drazemu pokojniku dostojnega pogreba napraviti.

Česar posameznik ne more, to morejo storiti zavarovalnice, ktere imajo toliko zavarovancev, da svojim družabnikom za primeroma majhene vloge, kader pride smrt ali mine odločno število lét, naberó istino (kapital), ktere bi si posameznik tudi z največjo ščedljivostjo v mnogih léti ne mogel nabrati.

Resnico teh beséd je uže na tisoče rodovin razumelo, in ker ni bilo domačih zavarovalnic, pristopile so k tujim družtvom, ki imajo sedeže zunaj slovanskih zémelj, kajti osnovali so jih največ tujci, da torej ogromni zneski, kateri bi se bili dali doma koristno obrniti, dobičke rodé po tujih zemljah.

Zato je mnogo čeških domorodcev osnovalo v Pragi vzajemno zavarovalno banko „Slavija“ za istine in dohodke, da bi najprvo ž njo pomogli gnotim (materijalnim) potrebam čeških in tudi družih slovanskih prebivalcev v Avstriji, in jih osvobodili neštevilne vojske opravnikov od tujih družtev, ter ne puščali zavarovanih novcev (denarjev) na Dunaj, v Pešto, Trst, Bruselj, Paris in London, ampak jih zbirali v Pragi in od tod širili po čeških ter sploh slovanskih deželah.

Banka „Slavija“ je za sledeča zavarovanja:

A. Zavarovanje za dožitje,

da se preskrbé otroci, véno (dota) daje o ženitovanji, ter da se more osnovati kaka trgovina.

S pomočjo tega oddelka se more samemu sebi, otrokom ali drugim osebam z malimi vlogami zavarovati istina, ktero „Slavija“ po izgovorjenih léti izplača. Ako bi zavarovalec izgovorjenih lét ne dočakal, more se zavarovalec pogoditi, da se mu vplačani novci ali povrnejo ali ne. Če se povrnejo, treba nekaj več plačevati.

Na pr.: Létno vplačilo na 100 gld. istine, ktero izplača „Slavija“,

kteri je star let	nadživi število lét			
	10	15	20	24
1	8 gld. 01 kr.	4 gld. 81 kr.	3 gld. 18 kr.	2 gld. 39 kr.
5	8 „ 50 „	4 „ 99 „	3 „ 28 „	2 „ 45 „
10	8 „ 49 „	4 „ 98 „	3 „ 26 „	2 „ 41 „
15	8 „ 46 „	4 „ 94 „	3 „ 20 „	2 „ 37 „

i. t. d.

B. Zavarovanje za življenje in smrt.

S pomočjo tega oddelka se more zagotoviti istina, ktero izplača „Slavija“ po smrti zavarovanca, kaderkoli umrje, bodisi dedom ali sploh za ostalim; ako pa zavarovalec dočaka določene starosti, se izplača istina njemu

samemu. Slavija podaja posebno očetom in drugim osebam, ktere brez svojega imenja z duševnim ali telesnim trudom hranijo sebe in svojo rodovino ter zanjo skrbé, vgodno priložnost, zapustiti zaostalim po svoji smrti lepo dedino.

Na pr.: od 100 gld. zavarovanja ktero „Slavija“ izplača kaderkoli po zavarovancevi smrti, ali pa njemu samemu, ako je doživel 70 let, treba na leto plačati premije:

v starosti			
20 let	30 let	40 let	50 let
1 gld. 98 kr.	2 „ 51 kr.	3 „ 53 kr.	5 „ 01 kr.

C. Zavarovanje pokojnine (penzije) ali dohodkov.

Zavaruje se kolikoršna koli pokojnina (penzija), ki odvsi od smrti kake odmenjene osebe, ali ki se začne uživati v tistej dobi, ktero si kdo sam odloči. Taka pokojnina se odmenjene osebi naprej plačuje.

Ta oddelek je posebno pripraven tistim, ki hoté na stara léta imeti stalen dohodek, torej posebno uradnikom, kterim se ni ali nič ali malo pokojnine nadejati, dalje kmečkim gospodarjem, da si zavarujejo dohodek in tako uidejo vsem neprilikam in sitnostim, ktere bi jih utegnile zadeti, ako si na starost iz imovine izgovoré navadni užitek.

D. Družtva vzajemnega podedovanja.

Ta način zavarovanja ima namér, da tisti ki v ta oddélek pristopijo, svoje vloge dade na obresti, ktere jih imajo razmnožiti, kar je mogoče. Kdor pristopi takemu družtvu, dobi, ako zavarovalec doživi izbrani obrok (brišt) onega družtva, svoj vlog nazaj z obrestmi ter z obrestmi od obresti; tudi je dednik vseh vlog, obrestij in obrestij od obrestij po tistih družabnikih ki umrjo pred družtvno končno dobo. Ako vloži na pr. oče za mlajšega otroka v 25letno družtvo le 10 gld. na leto, more pričakovati, da bo obnašal del končno naj manje 900 gld. ter more potem, koliko je med tem umrlo družabnikov, podedovati njenih vlog do 1300 gld., kar je gotovo jako veliko. — gotovo ne podaja taci koristi nobeni drugi način vlogovanja novcev.

Kolikšne imajo biti vloge, se prepusti vsacemu družabniku na voljo; ravno tako se prepušča tudi vsacemu posamezniku na voljo hoče li v obrokih ali ob enem plačati. Posamezne vloge pak ne smejo biti manjše po družtvnih stanovih, nego 5 gld. Za pomerno jako ceno podporno zavarovanje, čigar premije se enkrat za vselej, ali pa v šestih letnih obrokih plačati morajo, se more vloge kakor tudi obresti in obresti od obrestij zavarovati si za slučaj, ko bi zavarovalec umrl prej nego bi bilo družtvo za vzajemno podedovanje skleneno. V tacem slučaju povrne namreč banka za podporne premije plačane vloge nazaj.

To so posebne koristi, ktere „Slavija“ daje svojim družabnikom.

Po polnem se vjemajo z odkritosrčnim opominom dr. F. L. Chlebo-rada češkemu narodu:

Čim bolj se uboštvo širi po deželi, tem bolj nam je dolžnost, prizadevati si, da ga uničimo ali vsaj olajšamo. Sama tožba in samo upanje ne priduže nič. „Pomagaj si sam in pomore se ti!“ tako nam govori modrost naših prednikov; kajti svoja pomoč je najkrepkejša podpora v burjah življenja. Svoja pomoč je, ktera nas toliko povzdiguje, da ne uživamo samo za-

konov (postav), ampak jih tudi pomagamo narejati. Edina ona kaže trdno stezo, na kateri, okrepani s samosvestjem in moškim pogumom, ne odvisimo od mlačnosti, dobičkoljubja ali celó izdajalstva drugih. Ona ne opeša ter ni podložna omahljivosti tuje podpore, kajti izvira iz neusihnega studenta svoje volje. K tej prožnej, trdnjej ter neupéhanej sili se zatákajmo, kar ne bode brez vspéha. Kakor modri vojvoda razkropljene čete zbere, da bi imel nepremagano moč in ž njo predrl sovražne vrste, tako se je tudi nam boriti s preveliko silo tujih istin (kapitalov), zbiráje med narodom razkropljene male istine in vodéč jih v borbo s tujimi novci. To hvalno prizadetje se je sijajno pokazalo pri osnovi banke „**Slavija**“, ktera je ljudskemu blagostanju neizmérno važna, in ktero so ustanoviti pomagali prvi národní možje.

„**Slavija**“, vzajemno-zavarovalna banka v Pragi za istine in dohodke, je res naroden zavod. Ne gleda na dobiček nekterih akcionarjev, ampak na korist vseh zavarovancev. Oprta je vsa na prečista načéla vzajemnosti. Vsak bankoven družabnik je tudi zavarovalec vseh pred njim ter za njim pristopivših družabnikov. Ker je to závod vzajemnem, torej med svoje družabnike deli ves dobiček, kteri se jim ali v gotovim odšteje, ali tako obrne, da je potlej menj plačevati premij, ali da se povikša zavarovanje. Vdeležiti se tega narodnega zavoda naj bi bila dolžnost vsacemu, ker ne bode na korist samo siromaku, ampak tudi bogatinu. „**Slavija**“ gmotno (materijalno) pomaga bolnikom, nedolétnikom in starcem, daje véno (doto) za ženitve, podpira poljedelstvo in obrt, vdove in sirote, učečo se mladež in osirole roditelje, oprošča stare kmete sitnega izgovorenega užitka, skrbi za otroke z vzajemnimi podedovanjskimi družtvi, vgotovlja pogrébščino, širi úver (kredit), nareja, da morejo v oporoki svojim kaj zapustiti tudi gospodarji fideikomisnih imovin, bremena odjemlje zemljiščem, pomaga, ne samo pogumnim obrtnikom, ampak tudi uradnikom založnikom, umeteljnikom, zlasti delavcem. — Posebno bodi „**Slavija**“ dobrotna mati, ktera de-

lavca vodi k samostojnosti in neskrbnej starosti. Delavcu, ki 20 lét star služi po 32 gld. na mesec, ter sklene samo po 5 gld. 83 kr. vsak mesec na stran devati, „**Slavija**“ zagotavlja po 2 gld. pomoči na teden, ako bi oboel, in potem 1000 gld. istine, ktera se mu izplača, kader dočaka 45. leto svoje starosti, dalje po 200 gld. na léto dohodka do smrti, počenši s 50. letom njegove starosti, ter naposled tudi 100 gld. pogrebščine.

Sto in sto tisoč ljudi nepotrebno potratí nad 5 gld. 83 kr. na mesec. Vsi ti bi mogli pri „**Slaviji**“ ob teh novcih za svoja prihodnja leta tako skrbéti, kakor smo zdaj povedali. Sveta dolžnost je torej vsacemu, da pozornost vedno obrača na koristi, ktere ponuja ta národní zavod. Lastniki raznih fabrik in vsi obrtniki najbolje pokažejo ljubezen do delavcev, ako jim razložé, kako je potrebno, zavarovati si življenje. Gospodarji naj družino nagovarjajo, da se vdeleži banke, ter naj sami izročajo „**Slaviji**“ ali njenim zastopnikom novce, kolikor jih poslom za premije odbijajo od mezde (lona). Domorodni učitelji naj bi že nežnej mladini govorili, kako je ta naprava zelo dobra. A največ morejo v zavarovanje življenja storiti duhovniki, kteri lenobi, samogoltnosti in zapravljivosti najbolj pot zapirajo dokazujoč, da „**Slavija**“ za novce, kteri so se prej nepotrebno tratili ali v loterijo metali, zagotavlja resnično terno, ker za majhne vloge rada istine in dohodke izplačuje živim zavarovancem, ali po njih smrti, in daje podporo tudi v bolezní. Kmetijska, obrtna, delavska in vsa raznovrstna družtva naj si postavijo za dolžnost, vedno priporočati ta zavod, ki je národnemu gospodarstvu tako zelo važen, ter vedno širiti véro vanj povdarjaje, kako matematično trdno podlogo ima. Zavod, ktereга so prvi národnjaki osnovati pomagali, res more in sme biti samo národen. Obrnimo se torej k njemu s polnim zaupom in z največjo gorečnostjo, prizadevajmo si, da ne bode rodovine, ktere „**Slavija**“ ne bi prijéla pod svoja krila; — s kratka, skrbimo, da bode „**Slavija**“ mati tudi slovenskemu narodu!

J. M. Šary,

prvosédnik.

Dr. F. L. Chleborad,

glavni voditelj.

Karel Židlicky,

prvosédnikov naméstnik.

P. n. ustanovniki banke Slavije:

Beseda češka v Liberci.
Bondy Boh., veliki trgovec v Pragi.
Bubeniček Čen., veliki trgovec v Pragi.
Castellain Ed., lastnik pivovarnice v Pragi.
Černin Otok., grof.
Chleborad F. L., doktor obojih prav v Pragi.
Cifka Ant., lastnik gostilnice v Pragi.
Čížek Ant., doktor obojih prav v Pragi.
Dittrich Jos., lekárnik v Pragi.
Dub Adolf, MDr. v Pragi.
Dyk Antonin, ml. v Nem. Brézi.
Fantl Ezechijel, trgovec v Dubu.
Fingerhut Ferd., lastnik pivovarnice v Pragi.
Frič Jož., doktor obojih prav in advokat v Pragi.
Fuchs Hynek, lastnik tiskarnice v Pragi.
Fischer Peter, župan na Smihovi.
Goldfuss Fr., lastnik pivovarnice v Pragi.
Goppold z Lobsdorfa, komisar v Pragi.
Grégr Jul., doktor obojih prav v Pragi.

Hauschild Karel, doktor obojih prav v Pragi.
Haupt Jož., lastnik pivovarn. v Pragi.
Hranilnica v Jičínu.
Kittel J. E., lastnik pivov. v Pragi.
Klofoc Jan, doktor obojih prav v Pragi.
Klouček Mat., posestnik v Berouni.
Knapp Mamert, lastnik tiskarnice v Karlín.
Kolovrat-Krakovsky Han., grof.
Komárek Jož., trgovec v Kralj. Gradci.
Kousek Antonin, lastnik pivovarnice v Pragi.
Kratochvil Ant., MDr. v Slabčih.
Kriesche Vavr., veliki trgovec v Pragi.
Kulich Karel, dohodnik v Gradišči.
Kuneš D., mlin. v Strunkovičih.
Lana Vojt., veliki trgovec v Pragi.
Lobkovic Jurij, knez.
Maly Ferd, vrtnik v Pragi.
Mikuláš Još., lastnik tiskarnice.
Militsky Hyn., glavni zastopnik banke „**Slavije**“ za Čehe, Morave in Slesko.
Možny Fr., lastnik gostilnice v Pragi.

Neff Ivan, trgovec v Pragi.
Nostic Albert, grof.
Novotny K., lastnik mlin v Pragi.
Oliva Alojzij, tovarnik v Pragi.
Oul, delavsko društvo v Pragi.
Oul, delavsko društvo v Nov. Jachi-movi.
Palacky Fr., dr. in historijograf.
Pokorný Martin, prof. v Pragi.
Pštros Eduard, c. k. namestništva svetnik v Pragi.
Pštros Fr., tovarnik v Pragi.
Reich Jož., vrtnik v Liberci.
Reitler Julij, lastnik pivovarnice v Pragi.
Richter T., doktor obojih prav v Pragi.
Rott Julij, trgovec v Pragi.
Reziček A. M., tovarnik na Smih.
Šary J. M., lastnik pivovarn. v Pragi.
Schönborn Ervin, grof.
Oskrbništvo pivovara grofa Thuna v Podmokli.
Oskrbništvo izgojevalskega zavoda delavcev v Pragi.
Oskrbništvo mlin v Dečíní.

Stankovsky Jož., tajnik v Pragi.
Thun Fr., grof s Hohensteina.
Tomsa Ant., MDr. v Pragi.
Töpfer Jož., vrtnik v Liberci.
Trmal Em., doktor obojih prav.
Tusar P., veliki trgovec v Pragi.
Urban Jož., trgovec v Pragi.
Urbanek Ferd., veliki trgovec v Pragi.
Vávra Čenek, lastnik „Hejnovke“ v Pragi.
Včela, delavsko društvo v Liberci.
Vanka Fr., lastnik c. kr. dvorne pivovarnice v Pragi.
Voditeljstvo sladkórnice v Užici.
Voditeljstvo sladkórnice v Peruči.
Vosmik Jož., godbenik v Pragi.
Vurma Jož. Svatopl., glavni zastopnik banke „**Slavije**“ za Moravo in Slesko v Olomúci.
Zaruba Karel v Gradišči.
Zelenka Ivan, trgovec v Protivíní.
Žák Jož., tajnik v Liberci.
Židlicky Karel, velikost. v Pragi.

Oglase sprejemlja in zahtevane pojasnila poslužno podaja

Glavni zastop za Kranjsko, Štirsko, Koroško in Primorsko.

V Ljubljani, Bolnišnična ulica št. 269.

J. L. Černy,

1. tajnik.

Poslušan pogovor dveh prijateljev.

M. Ravno prav je, prijatelj, da te dobim. Ti mi lahko precej daš dober svet. Jaz bi namreč rad kaj za darilo o božičnih praznikih kupil; ni da bi dosti denarja stalo, pa mora vendar nekaj prave vrednosti imeti.

P. No, tu ti je pač lahko pomagano. Kar naravnost pojdi k

AUGUST THIEL-U,

kteri ima v gosposkih ulicah (Herrengasse)

lepo, elegantno narejeno štacuno, v kteri prodaja juvele, zlatnino, srebrnino in blago iz kineskega srebra. Tam boš našel več ko 4 ducate zlatih verižic po 30 do 120 gold., čez 250 srebrnih verižic po 3 do 20 gld.; več ko 1000 zlatih prstanov najnovejšega dela po 3 do 40 gld.; z diamantom udelane prstane po 20 do 170 gold.; več kakor 100 parov uhánov; čez 50 garnitur (broš in boutons); 2 ducate broš za fotografije; križice in verižice vsake vrste na izbiranje.

Njegova zaloga srebrnine je tako bogata in mnogovrstna, da se ne dá naštevati. Tam boš gotovo kaj našel. On ima štacuno v

Paier-jevi hiši v sredi gosposke ulice v Mariboru.